

УДК 685.34

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СТВОРЕННІ КОЛЕКЦІЙ ВИРОБІВ ЗІ ШКІРИ

Студ. Е.Т. Лавриненко, гр. МГВ-17
Науковий керівник доц. В.П. Кернеш
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є формування науково-обґрунтованої бази, видів та візуальних прийомів трансформації в проектній діяльності. Для досягнення мети було поставлено та вирішено такі завдання: провести аналіз патентних матеріалів в області технічних рішень по створенню трансформованих виробів; проаналізувати основні тенденції в формоутворенні взуття та аксесуарів в різні історичні періоди; провести аналіз методів формоутворення, що використовуються в дизайнерському проектуванні і для забезпечення багатоваріантності, трансформованості, технологічності конструкцій.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування конструкцій трансформованих виробів з покращеними естетичними властивостями. Предмет дослідження - асортимент трансформованого взуття та аксесуарів.

Методи та засоби дослідження. Під час дослідження проведено аналіз інформаційних та літературних джерел, а також досліджень науковців минулих років та новітніх розробок. Крім цього, застосовано метод аналізу і спостереження в дизайнерських розробках при створенні нових моделей взуття та аксесуарів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів.

Полягає у класифікації конструктивних рішень трансформованих виробів, що включають хронологію появи видів трансформації у виробі гардеробу різних історичних періодів; методів трансформацій; перетворень функцій виробів і структурних зв'язків між трансформованими елементами виробу; концепції оптичних ілюзій і візуальних трансформацій.

Результати дослідження.

Проектування виробів з використанням принципів трансформації є одним із самих затребуваних способів створення нових виробів в легкій промисловості. Обумовлено це тим, що в даній галузі постійно відбувається конкуренція, і найчастіше, виграють ті компанії, які здатні запропонувати покупцеві нестандартні рішення в моделях. Можливість експериментувати, видозмінювати та трансформувати різні елементи виробу, дозволяє отримувати необмежену кількість варіантів модного взуття, галантереї, одягу, причому представляти його в різних стильових рішеннях.

Аналіз матеріалів проведеного патентного пошуку показав, що трансформація у взутті пов'язана з перетворенням деталей низу і верху. Трансформація в сумках пов'язана зі зміною розмірів, об'єму деталей або всього виробу в цілому; функцій з інверсними і зсунутими характеристиками. Трансформація в одязі здійснюється за рахунок зміни лінійних розмірів (довжини виробу), об'єму, перетворення одного виду одягу в інший (куртка-жилет), або її елементів в інший предмет (сумку, рюкзак та ін.)

Трансформація поділяється на два етапи, це[1]: перетворення однієї форми в іншу (наприклад, зміна довжини виробу, трансформація одного елемента в інший); трансформація деталей всередині однієї форми виробу (наприклад, елементи загинаються, складаються, зав'язуються, заплітається і ін). Трансформацію вперше

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Конструювання виробів із шкіри

використали в 1920-і р. радянські конструктивісти А. Родченко, Л. Попова, В. Степанова. При проектуванні виробничого одягу вони застосовували програмовані методи формоутворення декількох рівнів: 1) комбінування стандартних елементів з набору найпростіших геометричних форм; 2) комбінування різних видів декору на основі базової форми; 3) трансформацію одягу в процесі експлуатації; 4) комбінування стандартних готових об'єктів[2].

Проведений літературний огляд і патентні матеріали дозволили співвіднести види трансформацій з описом дій, вироблених з виробом або його елементами, та прикладами перетворень. Тобто, існують види трансформації: «Розтягання - стискання» деталей або елементів одягу; «Відділення - приєднання» деталей або елементів одягу; «Регулювання - фіксація» величини, обсягу і форми деталей одягу; «Згортання - розгортання» деталей або елементів одягу; «Зникнення - поява» обсягу всього виробу; «Заміщення» деталей або елементів одягу іншими деталями або елементами; «Поєднання - вкладання» деталей; «Перестановка» деталей або елементів одягу[3].
Методи трансформації: 1) цільний кусок тканини; 2) комбінаторика; 3) метод реконструкції; 4) модульний метод; 5) безрозмірні вироби. Візуальні прийоми: 1) метафора; 2) кольорові трансформації; 3) метонімія. За результатами аналізу історичних матеріалів представлена скорочена приблизна хронологія видів трансформації, що вплинули на розвиток конструкцій виробів. «Розтягнення - стискання» - початковий період розвитку прототипів одягу від V тисячоліття до н.е. Використання природних матеріалів: шкур тварин, кора дерев, волокна рослин і т.д. «Згортання - розгортання» - перший етап становлення трансформованого одягу до XII-XVвв. Розвиток плетіння, в'язання, ткацтва. Використання таких властивостей матеріалів як здатність згинатися, м'ятися, драпіруватися, розтягуватися і формуватися. «Регулювання – фіксація» - прикладами одягу даного періоду служив хітон, гіматій, хламіда, плащ-тебена, стола, впала. Використовуються фіксуєчі елементи.

В цілому кажучи, трансформовані вироби дозволяють споживачеві заощадити свій час і кошти, продовжити терміни експлуатації. Виявивши і дослідивши класифікацію видів і методів перетворення трансформації, можна сказати, що принцип трансформації має фундаментальне значення в формоутворенні.

Висновки. Проведена систематизація інформації наукових та літературних джерел, останніх дизайнерських розробок про трансформовані вироби легкої промисловості, що дозволило розробити класифікацію їх конструктивних рішень. Виявлено напрямки трансформації в костюмі та аксесуарах за матеріалами патентного пошуку.

Ключові слова: метод трансформації, вироби зі шкіри, образно-асоціативний підхід, стилізація.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ермилова В.В. Моделювання та художнє оформлення одягу: [навч. посібник для вузів]/ Ермилова В.В., Ермилова Д.Ю. –М. : Академія, 2001. – 180, [148] с. – (ВПО: Вища професійна освіта).
2. Композиція костюму: [навч. посібник для вузів]/ Гусейнов Г.М., Ермилова В.В., Ермилова Д.Ю. та ін.; –М. : Академія, 2003. – 432, [148] с. – (ВПО: Вища професійна освіта).
3. Лангенбург А. Хусейн Чалаян. Новый містик моди [Електронний ресурс] / А. Лангенбург //www.be-in.ru. – Режим доступу: http://www.be-in.ru/people/396-usseyan_alayan_noviy_mistik